

Sydorenko V.V. Zasady naukowo-metodyczne rozwoju mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury w wykształceniu podyplomowym / V.V. Sydorenko // Nauka i Studia : Sp. z o.o.: pedagogiczne nauki. – 2013. – № 15(83) – P. 55-59.

Pedagogika

УДК 37.011.3-051:005.336.5[811.161.2+821]:37.091.12:005.963

Victoria Sydorenko, kierownik katedry nauk społecznych i humanistycznych i metody ich nauczania Donieckiego instytutu regionalnego wykształcenia podyplomowego, doctor filologii, docent, Ukraina

ZASADY NAUKOWO-METODYCZNE ROZWOJU MISTRZOSTWA PEDAGOGICZNEGO NAUCZYCIELA JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO I LITERATURY W WYKSZTAŁCENIU PODYPLOMOWYM

Streszczenie. Artykuł jest dotyczy do innowacyjnego wsparcia rozwoju mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury jako jednego z głównych kierunków modernizacji systemu wykształcenia podyplomowego. Autor wyjaśnia zasady podstawowe, funkcje technologiczne, opisuje kompozycję części, funkcje i rolę wszystkich uczestników utworzonej zróżnicowanej przestrzeni edukacyjnej.

Słowa kluczowe: mistrzostwo pedagogiczne, system naukowy i metodyczny, naukowe i metodyczne wsparcie innowacyjne, zróżnicowana przestrzeń akmeologiczna, indywidualne trajektorii edukacyjne.

I. Wstęp. Doskonalenie zawodowe nauczycieli jest zadaniem priorytetowym rozwoju innowacyjnego elastycznego, mobilnego systemu wykształcenia podyplomowego z jego funkcjami organizacyjnego i naukowo-metodycznego wsparcia dla polepszenia mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury jako subiekta działań zawodowych oraz edukacyjnych. Wsparcie naukowe i metodyczne jest technologią przewodnią rozwoju mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury w wykształceniu podyplomowym, które pomaga przezwyciężyć izolację pomiędzy kursów oraz innych okresów w celu zapewnienia ciągłości rozwoju zawodowego nauczyciela-filologa odpowiednio do poszczególnych trajektorii edukacyjnych, stwarza warunki do opanowania subiektem pozycji zawodowej, nauki ról i funkcjonalnych obowiązków na poziomie norm krajowych i międzynarodowych.

Przedmiotem szczególnego zainteresowania dla organizacji systemu naukowego i metodycznego rozwoju mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury w czasie zmian transformacyjnych są prace naukowe

L. Abdalinoji, N. Bilyk, Y. Zavalevskiej, M. Potashnika, S. Szuwałowa. Spectrum form i metod tradycyjnych oraz innowacyjnych doskonalenia mistrzostwa nauczyciela jest wyświetlony w pracach V. Pałamarchuka, B. Tevlina. Wsparcie innowacyjne procesu doskonalenia kwalifikacji zawodowej jest przedstawione w badaniach L. Danilenko, S. Kalashnikova, N. Klokar, N. Sofiy. W większości współczesnych badań teoretycznych i metodologicznych śledzi się logiczna współzależność poziomu mistrzostwa pedagogicznego ekspertów od jakości wsparcia naukowego i metodycznego procesów innowacyjnych, dlatego nasze badania naukowe są aktywizowane. Brak opracowania wsparcia naukowego i metodycznego rozwoju mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela określa **aktualność tematu, celu i zadań artykułu naukowego.**

II. Problem. *Celem pracy* jest opracowanie i wdrożenie technologii innowacyjnej wsparcia rozwoju mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury w wykształceniu podyplomowym z orientacją na poprawę jakości usług edukacyjnych, wliczenie wymóg społecznych i potrzeb nauczyciela-filologa w wykształceniu podyplomowym.

W tym celu główne zadania są zdefiniowane w następujący sposób: 1) złożyć terminologii nazwy «wsparcie naukowe i metodyczne», 2) określić korelację terminologiczną pojęć «wsparcia naukowego i metodycznego» i «zabezpieczenia naukowego i metodycznego », 3) uogólnić zasady podstawowe, funkcje technologii wsparcia naukowego i metodycznego rozwoju mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury z perspektywy nowej filozofii wykształcenia, 4) opisać składniki technologii innowacyjnych wykształcenia podyplomowego. Aby osiągnąć ten cel i zaproponować rozwiązanie zadań używamy kompleks wzajemnie powiązanych metod naukowych, które umożliwiły gruntowną znajomość obiektu i przedmiotu badań naukowych, a zwłaszcza analizy i syntezy, abstrakcji, idealizacji, formalizacji i generalizacji.

III. Wyniki. Wsparcie naukowe i metodyczne rozwoju mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury jest jednym z *głównych kierunków modernizacji wykształcenia podyplomowego*, ponieważ mamy poparcie

fasyliatyvne rozwoju duchowego, zawodowego, profesjonalnego i intelektualnego nauczyciela-filologa, jego twórczości na wszystkich etapach okresu między atestacjami. Ta technologia pomaga maksymalnie indywidualizować studia, zabezpiecza zrastanie profesjonalne przez całe życie. Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia naukowego i metodycznego powinno być oparte na zasadach naukowości, przewidywalności, elastyczności, mobilności, mieć zaawansowany naukowy i metodyczny charakter, kierować się zasadami andragogiki, akmeologii, synergii i humanizmu, zarządzania i marketingu. W związku z tymi zasadami rozwój mistrzostwa pedagogicznego staje się interakcją między równorzędnymi partnerami, twórczą pracownią wspólnych badań naukowych i wdrażania innowacji edukacyjnych w system pracy nauczyciela-filologa.

W łańcuchu terminologicznemu «zabezpieczenie», «kierowanie», «wsparcie», «poparcie», «dostarczenie» podobnie do T. Soroczan [3, s. 246], wolimy nadać przewagę pojęciu «wsparcie naukowe i metodyczne». Jego stanowisko jest uzasadnione przez fakt, że ta odmiana poparcia fasyliatyvne nprofesjonalnego, wzajemnej pomocy, interaktywnego nauczania, samodzielności zawiera humanistyczny, orientowany na człowieka rozwój mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury. Oporą tego procesu jest osoba aktywna, twórcza z pewnymi potrzebami zawodowymi, możliwościami potencjalnymi, które naturalnie zawierają całość wielowymiarowych, zróżnicowanych form i metod nauczania, technik organizacyjnych, edukacyjnych, naukowych i metodycznych, eksperymentalnych i społecznych uroczystości, które są potrzebne nauczycielowi języka ukraińskiego i literatury w celu rozwiązania zadań zawodowych i przewyciężenia trudności. Definicja «zabezpieczenie naukowo-metodyczne» więcej zachęca do oczekiwania pasywnego i wykonania gotowych zaleceń, niż do aktywnej interakcji celowej pomiędzy naukowcami, kierownikami, pedagogami w zakresie ich rozwoju. Dlatego będziemy wykorzystywać te pojęcie, żeby wskazać na technologię informacyjną jako składnik procesualny rozwoju umiejętności językowych nauczyciela-filologa w wykształceniu podyplomowym.

Wsparcie naukowe i metodyczne traktujemy jak kategorię pedagogiczną, która sprzyja stworzeniu zróżnicowanej przestrzeni akmeologicznej, dzieje się interakcja profesjonalna między partnerami równorzędnymi odpowiednio do zasad humanizmu, fasyliatywności, indywidualizacji. Właśnie ten proces jest ciągłym rozwojem mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury. Składnikami tego systemu są profesjonalizm, kompetentność, umiejętność akmelingwistyczna, kreatywność, kultura techniczna według indywidualnych edukacyjnych trajektorii, które prowadzą do nowej jakości w edukacji. Podzielamy pogląd tych naukowców, a zwłaszcza O. Sawczenko [1, s. 288], T. Soroczan [3, s. 246-248], O. Czasnikowa [4, s. 10], którzy pedagogiczną technologię wsparcia naukowego i metodycznego interpretują jako system pedagogiczny, gwarantujący osiągnięcie pewnego celu przez dokładnie określoną sekwencję czynności, treści, metody, mających na celu rozwiązanie celów pośrednich i naprzód określony wynik końcowy. Ten cel zapewnia maksymalną aktywność słuchaczy w procesie edukacyjnym, odpowiada potrzebom wykształcenia podyplomowego oraz ma ogromny potencjał edukacyjny i rozwojowy. Wśród funkcji naukowego i metodycznego wsparcia rozwoju mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela-filologa wyznaczamy *edukacyjną, konsultatywną, serwisową, coaczingową, adaptacyjną, ekspercką, korekcyjną, refleksyjną, wyrównawczą fasyliatywną* i inne funkcje.

Zmienność i różnorodność form i modelei wsparcia pozwala nauczycielom języka ukraińskiego i literatury wybierać wariant najbardziej optymalny dla niektórych warunków zgodnie z kierunkiem, formami i czasem wykonania. T. Soroczan nazywa demokratyzację (możliwość wliczenia różnych opinii), sytuację wyboru, żeby wziąć różne podejścia, perspektywy, kolegalności w podejmowaniu decyzji), sytuację wyboru (stworzenie wariantów działalności), współtworzenie (wspólne działanie subiektów, którzy mają na celu osiągnąć nowych jakościowych i ilościowych wyników), synergetyczność (nieliniowość, niestabilność jak proceduralny cechy wsparcia naukowego i metodycznego), samorealizację (ujawnianie osobistego potencjału każdego z uczestników procesu pedagogicznego). To są ustalenia podstawy technologii wsparcia naukowego i metodycznego, na

podstawie których zostało ono opracowane i przetestowane w wykształceniu podyplomowym [3, s. 248]. Funkcjami tej technologii występują projektowanie, integralność, systematyzacja, demokratyzacja, synergetyczność, zmienność, kierowanie, zarządzanie innowacyjne. Kierunkowość za różnymi wektorami jest zorientowana właściwie na modelowanie według indywidualnych potrzeb nauczyciela-filologa, jego żądań indywidualnych, uwarunkowania motywacyjnego, możliwości zawodowych, dominującego poziomu mistrzostwa pedagogicznego, doświadczenia i kompetencji.

Za nieodłączny element innowacyjnej technologii wsparcia naukowo-metodycznego rozwoju mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury uważamy: zintegrowany system serwisowy, który ma być nadawany za obiektowo-metodycznym, zawodowo-kwalifikacyjnym, społecznym, marketingowym, informacyjnym i komunikacyjnym, monitoringowym, psychologicznym, motywacyjnym, doradczym, coachingowym kierunkami [2, s. 34-39]; *akmetechnologiczne naukowo-metodyczne zabezpieczenie procesu* w swojej technologii informacyjnej (edukacyjna sieć telekomunikacyjna, strony edukacyjne, Wirtualne laboratorium rozwoju umiejętności pedagogicznej nauczyciela-filologa (oficjalna strona: <http://ippo.dn.ua/>) oraz procesualnemu i faktycznemu aspektach (interaktywny edukacyjny i metodyczny kompleks, który obejmuje projekt pilotażowo-celowy, program nauczania, przewodniki i pomoce naukowe, Dziennik słuchacza kursów, Dziennik między okresem kursowym, materiały instruktażowe i dydaktyczne dla zajęć w audytorium poza nim); *system psychologiczno-adragogenicznej diagnostyki* mistrzostwa pedagogicznego, która zawiera kompleks monitoringu i naprawcze refleksyjnych procedur, środków i metod, technik i zasad, które pozwalają robić wymiary, śledzić i diagnozować dynamikę rozwoju mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury, poziomy i kryterium formacji, cechy osobowe i motywacyjne wartości; technologię zarządzania innowacji edukacyjnych nauczyciela-filologa.

IV. Wnioski. Więc technologię innowacyjną wsparcia naukowego i metodycznego uważamy za najbardziej skuteczną dla rozwoju mistrzostwa

pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury według indywidualnej trajektorii edukacyjnej w wykształceniu podyplomowym, która pozwala się stworzyć zróżnicowane akmeologiczne środowisko edukacyjne, gdzie dzieje się interakcja profesjonalna między partnerami równorzędnymi na zasadach humanizmu, fasyliatywności, indywidualizacji, ponieważ tworzymy warunki dla ciągłego doskonalenia mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela-filologa i jego komponentów systemowych. Naukowe i metodyczne wsparcie rozwoju umiejętności pedagogicznej na zasadach andragogicznego, aksjologicznego, aktywnego, kreatywnego oraz kompetentnego podchódów, ciągłości, jasności, wsparcia fasyliatywnego, otwartości i partnerstwa pomogą nauczycielowi języka ukraińskiego i literatury zmodelować doskonalenia elementów systemu według indywidualnych trajektorij edukacyjnych, efektywnie i produktywnie wykonywać działalność zawodowo-pedagogiczną. Nadanie wiodących i zróżnicowanych usług edukacyjnych, które spełniają profesjonalne wymogi nauczyciela języka ukraińskiego i literatury, pozwoli jednostkom strukturalnym systemu wyształcenia podyplomowego stać się nowoczesnym centrum rozwoju mistrzostwa pedagogicznego, efektywną, elastyczną, mobilną służbą wsparcia naukowo-metodycznego wszystkich procesów innowacyjnych. Przy użyciu technologii czynność subiekta działalności zawodowo-edukacyjnej ma na celu osiągnięcie najwyższego produktywnie technologicznego lub innowacyjnie reformującego poziomu, projektowania metod doskonalenia. Badanie szczegółowe innowacyjnej technologii wsparcia naukowego i metodycznego rozwoju mistrzostwa pedagogicznego nauczyciela języka ukraińskiego i literatury ma zasadnicze znaczenie dla określenia procesu jego realizacji w wykształceniu podyplomowym, żeby wprowadzić i sprawdzić efektywność pojęć podstawowych i konceptualnych podczas pracy doświadczalnie eksperymentalnej.

Literatura

1. Савченко О.Я. Дидактика початкової освіти: підручник для студ. вищ. навч. закладів : [Текст] / Олександра Яківна Савченко. – К.: Грамота, 2012. – 504 с.
2. Сидоренко В. Науково-методичний сервіс для розвитку педагогічної майстерності вчителя-мовника / Вікторія Вікторівна Сидоренко // Методист : всеукраїнський журнал. – 2012. – № 11. – листопад. – С. 34-39.

3. Сорочан Т.М. Підготовка керівників шкіл до управлінської діяльності : теорія та практика : монографія [Текст] / Тамара Михайлівна Сорочан. – Луганськ: Знання, 2005. – 384 с.
4. Часнікова О.В. Розвиток фахової компетентності з основ економіки вчителів географії у післядипломній освіті [Текст] : автореф. ...дис. канд. пед. наук: 13.00.04 / Олена Володимирівна Часнікова; [Київський ун-т ім. Б. Грінченка]. – К., 2012. – 20 с.
5. Sydorenko V.V. Methodological vectors of innovative development of pedagogical skills of a teacher of Ukrainian language and literature in the post-graduate education [Text] / V.V. Sydorenko // Nauka i Studia : Sp. z o.o.: pedagogiczne nauki, psychologia i socjologia. – 2012. – № 19(64). – P. 21-27.